

MEMO “Nader vleermuisonderzoek sporthal te Spoordonk”

Advies

Onderwerp: Nader vleermuisonderzoek sporthal te Spoordonk
Datum: 25-09-2017
Opgesteld door: Mark van Oorschot, BTL Advies

Deze memo opent met een korte omschrijving van het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling. Aansluitend volgt een bespreking van de onderzoeksmethode. Vervolgens wordt ingegaan op de resultaten van het onderzoek en worden deze getoetst aan de Wet natuurbescherming. Afsluitend is geconcludeerd op welke wijze omgegaan moet worden met de mogelijk voorkomende beschermde soorten.

Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied (figuur 1) ligt centraal in Spoordonk, Bernadettestraat 5. De Bernadette Stichting Spoordonk is voornemens om dit pand te laten slopen om hier een nieuw pand voor terug te laten plaatsen. In de rapportage van Aeres Milieu (met kenmerk: AM 17032, 26 april 2017), is het plangebied geschikt geacht voor vleermuisverblijfplaatsen. Daarom hebben zij gesteld dat vleermuisonderzoek noodzakelijk is alvorens het pand gesloopt kan worden. Dit vleermuisonderzoek is uitgevoerd door BTL Advies.

Figuur 1 Locatie van het plangebied te Spoordonk (rood omkaderd).

Werkwijze

Het door ons uitgevoerde onderzoek is uitgevoerd voor het onderzoeken van de aan- en afwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Tijdens het uitvoeren van vleermuisonderzoeken is gewerkt volgens het landelijk vastgestelde vleermuisprotocol (opgesteld door Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging en Netwerk Groene Bureaus, 2013).

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van verschillende typen vaste rust- en verblijfplaatsen. Omdat deze functies gebonden zijn aan specifieke periodes van het jaar, gelden verschillende onderzoeksperiodes. Onderstaand zijn deze functies en (indicatieve) onderzoeksperiodes weergegeven:

- Winterverblijfplaats: in gebruik van half oktober tot maart (indicatief), onderzoek kort voor- of kort na de winter (okt/nov of maart/april, afhankelijk van de weersomstandigheden) of middernachtzwermen in augustus/september.
- Zomerverblijfplaats: 15 april - 15 augustus (gewone dwergvleermuis tot 15 oktober);
- Kraamverblijfplaats: 15 mei - 15 juli;
- Paarverblijf- en zwermplaats: 15 augustus - 1 oktober;

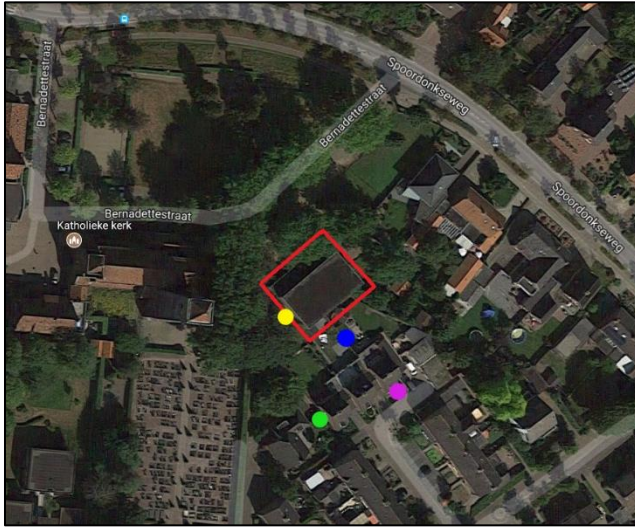
Met uitzondering van het winterverblijf, zijn voor alle typen verblijfplaatsen minimaal twee veldbezoeken nodig om de aanwezigheid ervan aan te tonen, dan wel uit te sluiten. Voor de vleermuizen zijn in totaal 4 veldbezoeken uitgevoerd (tabel 1). De winterverblijven waren voor dit onderzoek niet aan de orde, er is enkel onderzoek gedaan naar de zomer-, paar-, en kraamverblijfplaatsen gedaan. Tijdens het veldbezoek van 22 augustus is wel gelet op zogenaamde middernachtzwermen (indicierend voor winterverblijfplaatsen).

Tabel 1 Schema veldwerkplanning

DATUM	TIJD	WAARNEMER	TYPE ONDERZOEK	WEERSOMSTANDIGHEDEN
12 juni 2017	21:15- 23:15	N. Hulsbosch	Zomer- en kraamverblijfplaats	15 °C, wind 2 Bft, licht bewolkt
7 juli 2017	03:10- 05:30	N. Hulsbosch	Zomer- en kraamverblijfplaats	18 °C, wind 1Bft, licht bewolkt
22 augustus 2017	23:00-1:00	M. van Oorschot	Paar- en winterverblijfplaats	17 °C, wind 0 Bft, licht bewolkt
20 september 2017	05.50-07.35	M. van Oorschot	Paar- en winterverblijfplaats	10 °C, wind 0 Bft, bewolkt

Onderzoeksresultaten nader onderzoek

Tijdens de vier onderzoeken zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw waargenomen. Bij de woningen ten zuiden van het plangebied zijn wel verblijfplaatsen geconstateerd (figuur 2).

Figuur 2 Waarnemingen van de baltsende gewone dwergvleermuis (blauw), twee uitvliegende gewone dwergvleermuizen (paars), invliegende gewone dwergvleermuis (groen) en de broedende houtduif (geel)

12 juni 2017

Gedurende het hele onderzoek zijn binnen het plangebied geen uitvliegende vleermuizen waargenomen. In de struiken ter zuidwesten van het plangebied is een broedende houtduif waargenomen. Om circa 22:00 uur vlogen twee gewone dwergvleermuizen uit in de aangrenzende woonwijk (Sweerts de Landasstraat 11). Deze exemplaren vlogen in noordwestelijke richting naar de sporthal om vervolgens in deze omgeving te foerageren. Tijdens het foerageren maakte de twee vleermuizen met name gebruik van de bomen die rond de sporthal staan. Eén van de vleermuizen baltste, dit duidt op een mannelijk exemplaar. Omstreeks 22:45 uur verdwenen beide vleermuizen in noordwestelijke richting.

7 juli 2017

Gedurende het onderzoek zijn geen in en/ of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Wel vlogen twee à drie foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom de sporthal, de achtertuinen van de aanliggende woonwijk, de bomenrijen en de kerk. Tegen de schemering dwaalde de vleermuizen af richting de aanliggende woonwijk.

22 augustus 2017

Rondom de sporthal is één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen, deze heeft naar waarschijnlijkheid zijn paarverblijf in één van de woningen aan de achterzijde van de sporthal (Sweerts de Landasstraat). Nabij deze woningen werd het fanatiekst gebaltst door dit dier. De gewone dwergvleermuis is een soort die vliend baltst, waardoor de exacte verblijfplaats niet kon worden achterhaalt. Gedurende de rest van de avond zijn in de omgeving enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, zowel aan de voor- als achterzijde. De middernacht in deze periode van het jaar, is het meest gunstig voor het onderzoeken van zwermverblijfplaatsen. Zwermende dieren zijn in het geheel niet waargenomen.

20 september 2017

Gedurende het onderzoek zijn twee gewone dwergvleermuizen waargenomen. Beide kwamen later in de ochtend aan bij het plangebied, ze hebben elders gevoerageerd. Eén van de vleermuizen vloog in onder de dakrand van de Sweerts van Landasstraat 15. De tweede vloog uiteindelijk ook daar de wijk in om naar zijn verblijfplaats te gaan. Ter plaatse van de sporthal zijn geen exemplaren in gevlogen. De broedende houtduif die op 12 juni is waargenomen, was tijdens dit onderzoek niet meer aanwezig.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

De soortenbescherming in de Wet natuurbescherming wordt opgesplitst in drie verschillende regimes. In tabel 2 is een overzicht weergegeven van de voorkomende beschermde soorten per beschermingsregime.

Tabel 2 Soorten per beschermingsregime

	Nationaal beschermde soorten	Vogelrichtlijnsoorten	Habitatrichtlijnsoorten
Vleermuizen			X
Algemene broedvogels		X	

Habitatrichtlijnsoorten

Vleermuizen zijn beschermd onder de habitatrichtlijn, het vernielen of beschadigen van verblijfplaatsen van vleermuizen leidt tot overtreding van verbodsartikel 3.5, lid 4. Tijdens het nader onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Van overtreding van het genoemde verbodsartikel is daarom geen sprake. Omdat in de omgeving wel verblijfplaatsen aanwezig zijn en de bomenrij rondom de sporthal gebruikt wordt als foerageergebied, moet rekening worden gehouden met extra in te zetten kunstlicht. Vleermuizen zijn gevoelig voor kunstlicht. Om deze reden moet verstrooiing van de in te zetten kunstlicht naar de boomkronen en aanwezige woonhuizen worden voorkomen.

Vogelrichtlijnsoorten

De bescherming van broedvogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat deze soorten het nest eenmalig gebruiken, zijn deze nesten alleen beschermd tijdens het gebruik ervan. De houtduif is een soort waarvan de nesten enkel tijdens het broeden beschermd zijn. Tijdens het laatste veldbezoek (20 september 2017) was het nest niet bezet. Voor de sloop van het pand moet rekening gehouden worden met het indicatieve broedseizoen (15 maart- 15 juli).

Verblijfplaatsen van vogels, die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn permanent beschermd. Deze nesten zijn opgedeeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Vaste nesten'. Het vernielen van nesten tijdens het broedseizoen of van nesten met een permanente bescherming leidt tot overtreding van verbodsartikel 3.1, lid 2. Nesten van deze soorten zijn niet waargenomen.

Conclusies

Het nader uitgevoerde vleermuisonderzoek biedt geen aanleiding tot het doen van een ontheffingsaanvraag. Het plangebied vervult geen functie voor vleermuizen. Tijdens de sloop en de realisatie van een nieuw pand moet wel rekening gehouden worden met het volgende

- In te zetten kunstlicht moet vleermuisvriendelijk worden ingezet (voorkomen lichtverstrooiing naar de omgeving)
- Rekening houden met het broedseizoen van algemene vogels.